

P. S. SCIENCE & H. D. PATEL ARTS COLLEGE, KADI

Internal Examination

B.A. Semester - III

[Mark : 40

28-9-2016]

Sanskrit : CE-304

[11-00 to 12-30

કાવ્યપ્રકાશ - મમ્મટ (ઉલ્લાસ : 1-10)

1. નીચેનામાંથી કોઈપણ ત્રણ સસંદર્ભ સમજાવો. 14

- (1) નાયમાચાર્યો માનુષઃ કિન્તુ વાગ્દેવતાવતાર એવ ।
- (2) અત્ર સ્ફૂટો ન કશ્ચિદલઙ્કારઃ રસસ્ય હિ પ્રાધાન્યાન્નાલઙ્કારતા ।
- (3) બુદ્ધૈઃ વૈયાકરણૈઃ પ્રધાનભૂતસ્ફોટરુપવ્યઙ્ગય વ્યઙ્ગકસ્ય શબ્દસ્ય ધ્વનિરિતિ વ્યવહારઃ કૃતઃ ।
- (4) ત્રયઃ સમુદિતાઃ, ન તુ વ્યસ્તાઃ, તસ્ય કાવ્યસ્યોદ્ભવે, નિર્માણે સમુલ્લાસે ચ હેતુઃ, ન તુ હેતવઃ ।
- (5) સંભાવનમથોત્પ્રેક્ષા પ્રકૃતસ્ય સમેન યત્ ।

2. મમ્મટે આપેલા કાવ્ય લક્ષણની વિગતે ચર્ચા કરો.

અથવા

14

2. ટૂંકનોંધ લખો. (ગમે તે બે)

- (1) મમ્મટનું જીવન
- (2) કાવ્યપ્રકાશનો મંગલશ્લોક
- (3) કાવ્યના પ્રયોજનો
- (4) ઉપમા અલંકાર

3. નીચેનામાંથી કોઈપણ છ પ્રશ્નોના બે-ત્રણ વાક્યોમાં જવાબ આપો. 12

- (1) કાવ્યપ્રકાશના પ્રથમ ઉલ્લાસમાં શાની શાની ચર્ચા કરવામાં આવી છે ?
- (2) કવિની સૃષ્ટિ અને બ્રહ્માની સૃષ્ટિમાં કુલ કેટલા રસો છે ?
- (3) આચાર્ય મમ્મટને મતે કાવ્યના હેતુ કેટલા છે ? કયા કયા ?
- (4) શિવેતરક્ષતયે શબ્દ સમજાવો.
- (5) આચાર્ય મમ્મટના મતે મધ્યમ કાવ્ય કોને કહેવાય ? તેનું બીજું નામ શું છે ?
- (6) શ્લેષ અલંકારના કેટલા પ્રકાર છે ? કયા કયા ?
- (7) સમાસોક્તિ અલંકાર કોને કહેવાય ?
- (8) ઉત્પ્રેક્ષા અલંકાર કોને કહેવાય ?